

KADA OPERIRATI ENDOMETRIOZU U REPRODUKCIJSKOJ DOBI

KRUNOSLAV KUNA
KBC SESTRE MILOSRDNICE

OPERIRATI ENDOMETRIOZU PRIJE MPO !?

- A) DA, AKO JE VEĆA OD 4 CM
- B) DA, AKO JE MANJA OD 4 CM
- C) NE, AKO JE VEĆA OD 4 CM
- D) NE, AKO JE MANJA OD 4 CM
- E) NE, BEZ OBZIRA NA VELIČINU

UČESTALOST ENDOMETRIOZE

• opća populacija	2-15%
• zdjelična bol	35-50%
• neplodnost	35-50%
• menoragija	20-30%
• histerektomija	30%
• postmenopauza	3%

ENDOMETRIOZA I REPRODUKCIJA

- NEGATIVNO UTJEČE NA PLODNOST ŽENA
 - A) PROMIJENJENA ZDJELIČNA ANATOMIJA
 - B) OŠTEĆENA FUNKCIJA JAJNIKA
 - C) SLABIJA KVALITETA OOCITA I EMBRIJA
 - D) SLABIJA RECEPTIVNOST ENDOMETRIJA

DONG,IJCEP,2013

ENDOMETRIOZA: raznolikost lezija

- površne naslage – peritonej - jajnik

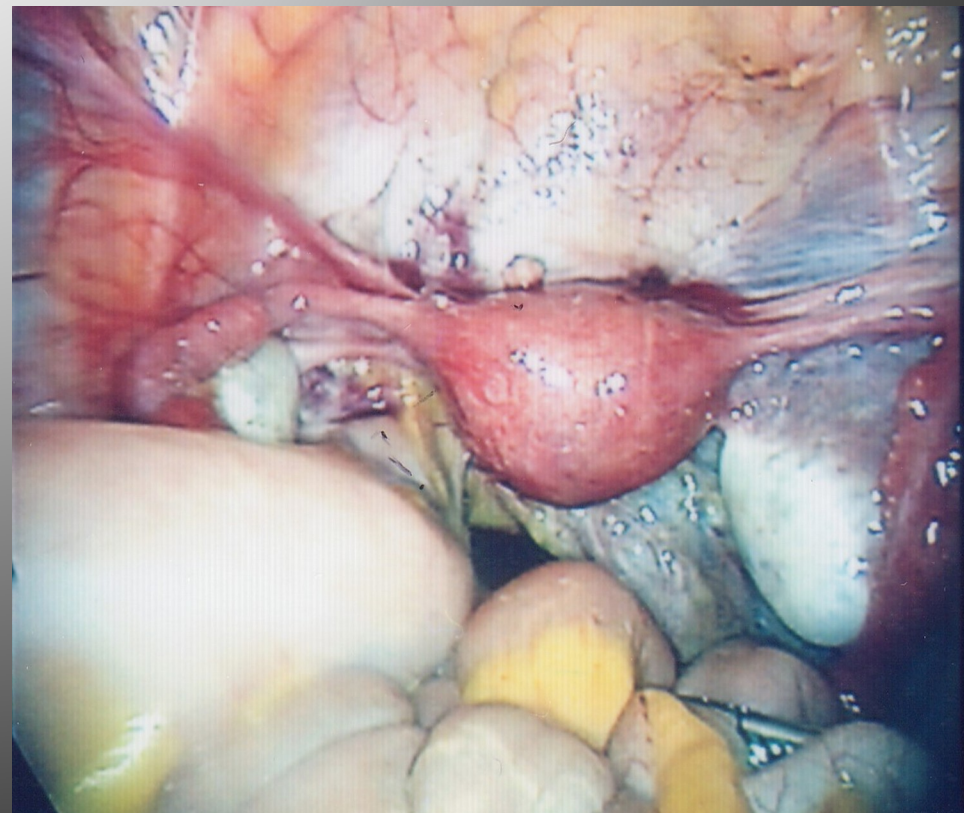
- plavo-crvene
- crvene – petehije
- žuto-smeđe
- vezikularne, polipoidne
- hemoragične cistice

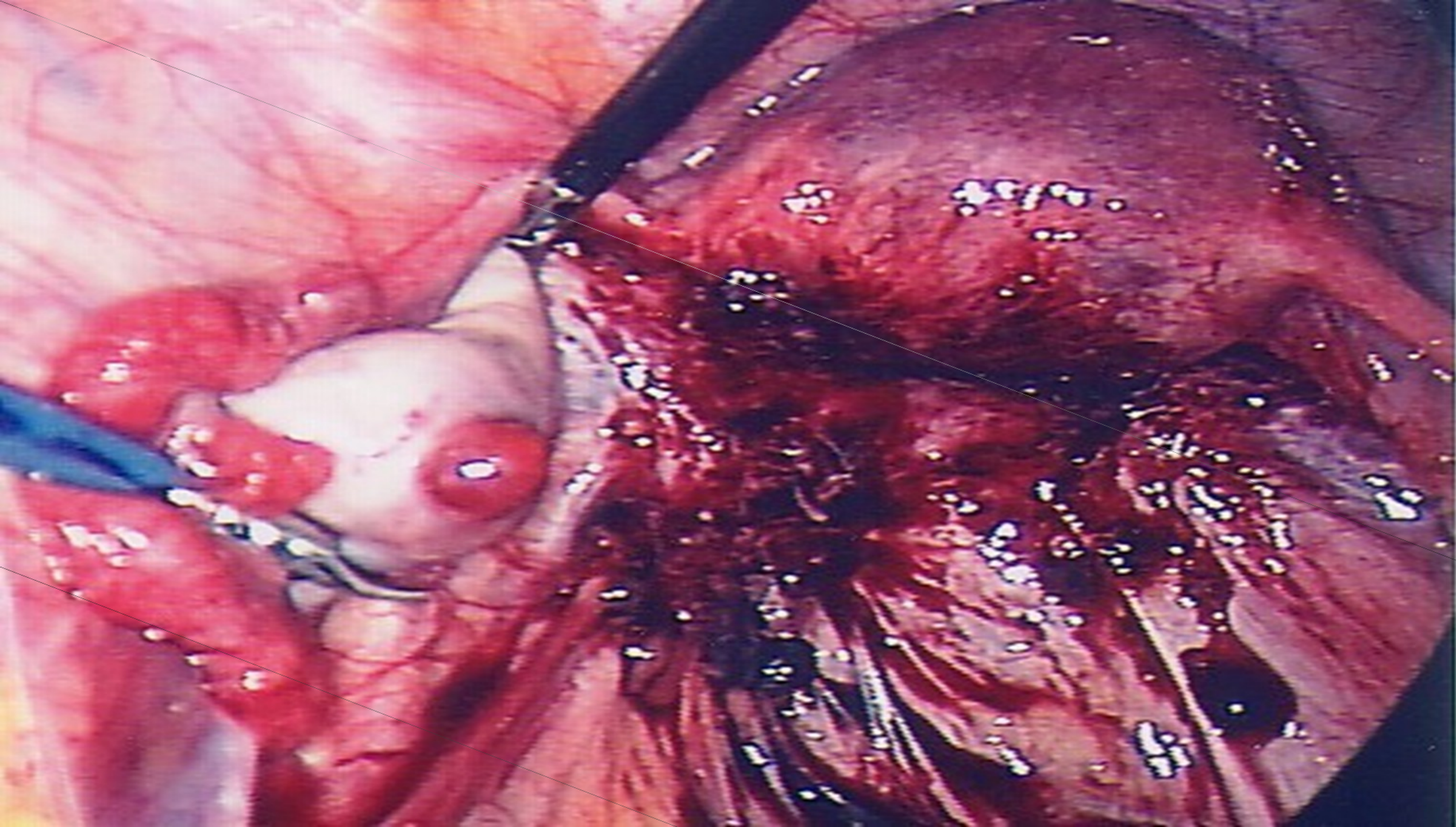
- endometriotične ciste jajnika - endometriomi

- invaginacija
- gusti čokoladni sadržaj
- priraslice

- duboka endometrioza – izražena jaka bol

- čvorovi prodiru $> 5\text{mm}$ u peritonej
- crijevo, m. mjehur, vagina
- uz površnu (50%) – uz endometriom (70%)

ENDOMETRIOZA: simptomi

- bolest koja napreduje
- dg. 5 - 7 godina

- zdjelična bol
- dismenoreje
- iscrpljenost
- dispareunija
- dyschezia

50-90%

- menoragija - AUB
- bolna ovulacija
- mučnine
- napuhnutost
- QoL ↓

50-70%

UPITNA JE OBAVEZA KIRURŠKE (laparoskopske) DIJAGNOZE ENDOMETRIOZE

LIJEČI PACIJENTICU

NE LEZIJU

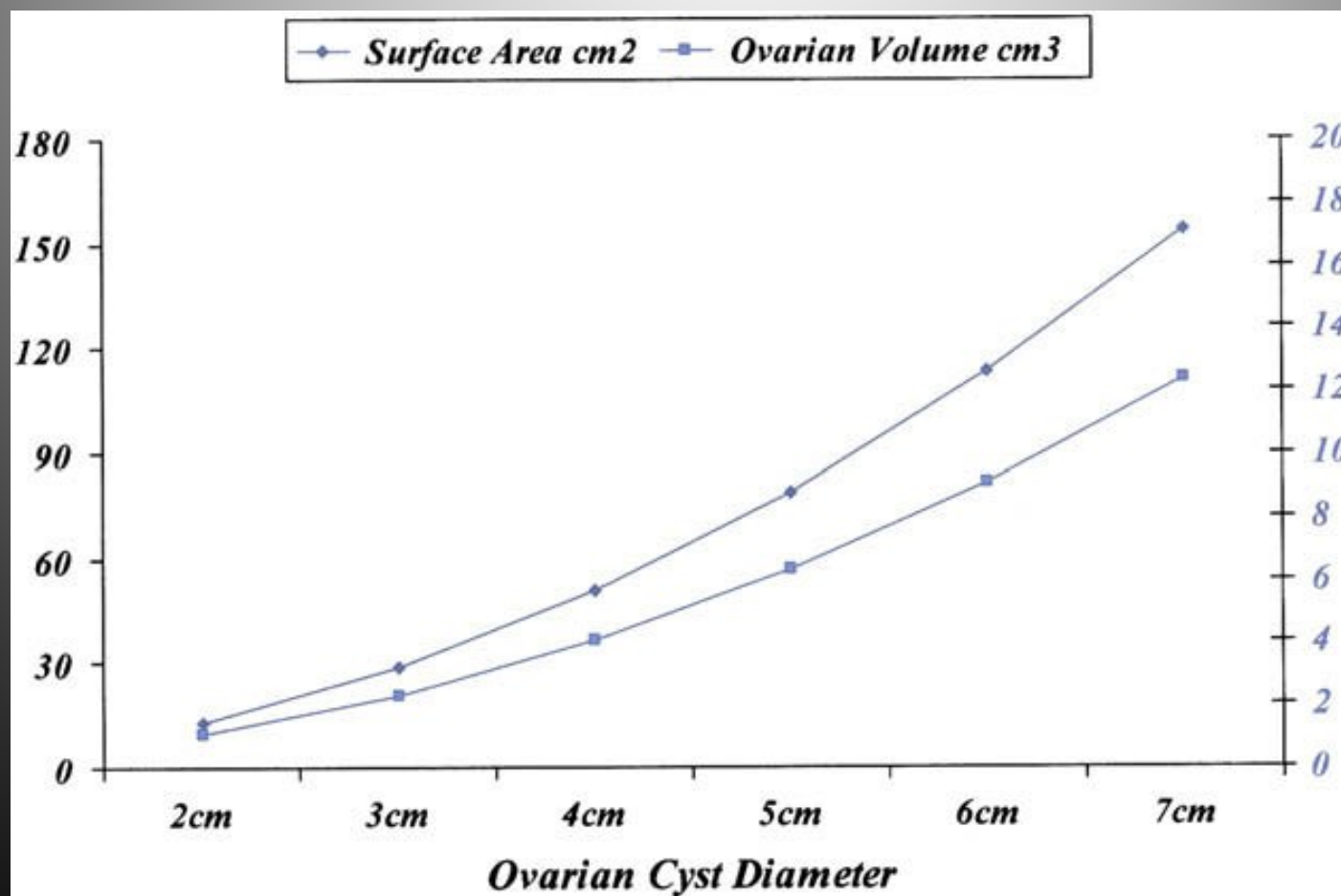
ENDOMETRIOMI: znak su uznapredovale endometrioze

- porast učestalosti u 15 godina → 4 puta (Brosens)
- kirurgija je temeljna terapija !?

PROTIV operacije

- odstranjuje se i normalno tkivo jajnika i cortex (Muzii)
- volumen jajnika, AMH, AFC – pad rezerve jajnika
- rizik POF
- op. nema učinak na CPR uz IVF (Cochrane 2010)
- recidivi 30-40%

UTJECAJ PROMJERA ENDOMETRIOMA NA GUBITAK TKIVA JAJNIKA

ENDOMETRIOMI I KIRURGIJA: utjecaj na uspjeh MPO

UMANJEN USPJEH MPO

- endometrioza – dvostruko slabiji CPR Simon,1994.
- endometrioza – OR 0,46 (0,28-0,74) Barnhart,2002.
- slabiji rezultat – CPR ESHRE,2005.
- obostrano endometriomi – op. – OR 0,34 (0,1-0,9) Somigliana,2006.

ISTI USPJEH MPO

- isti uspjeh US National report,2007.
- isti uspjeh Garcia-Velasco,2008.
- prethodna kirurgija CPR OR 0,92 (0,61-1,38) Metaanaliza 92 rada,2009.
- kirurgija / bez op. CPR isti Cochrane,2010.

ODNOS ENDOMETRIOZA - ADENOMIOZA

- POVRŠINSKA • 20 %
- OVARIJSKI ENDOMETRIOM • 45 %
- DUBOKA ENDOMETRIOZA • 35 %
- FOKALNA 50 %

CHAPRON C 2016

ENDOMETRIOZA !?

- OPERACIJA

- MPO

THE EFFECT OF SURGICAL TREATMENT FOR ENDOMETRIOMA ON IN VITRO FERTILIZATION OUTCOMES: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

IOANNA TSOUMPOU, M.B., CH.B.,A MARIA KYRGIU, M.D.,B TAREK A. GELBAYA, M.D.,C AND
LUCIANO G. NARDO, M.D. FERTILITY AND STERILITY VOL. 92, NO. 1, JULY 2009.

OP. ENDOMETRIOMA

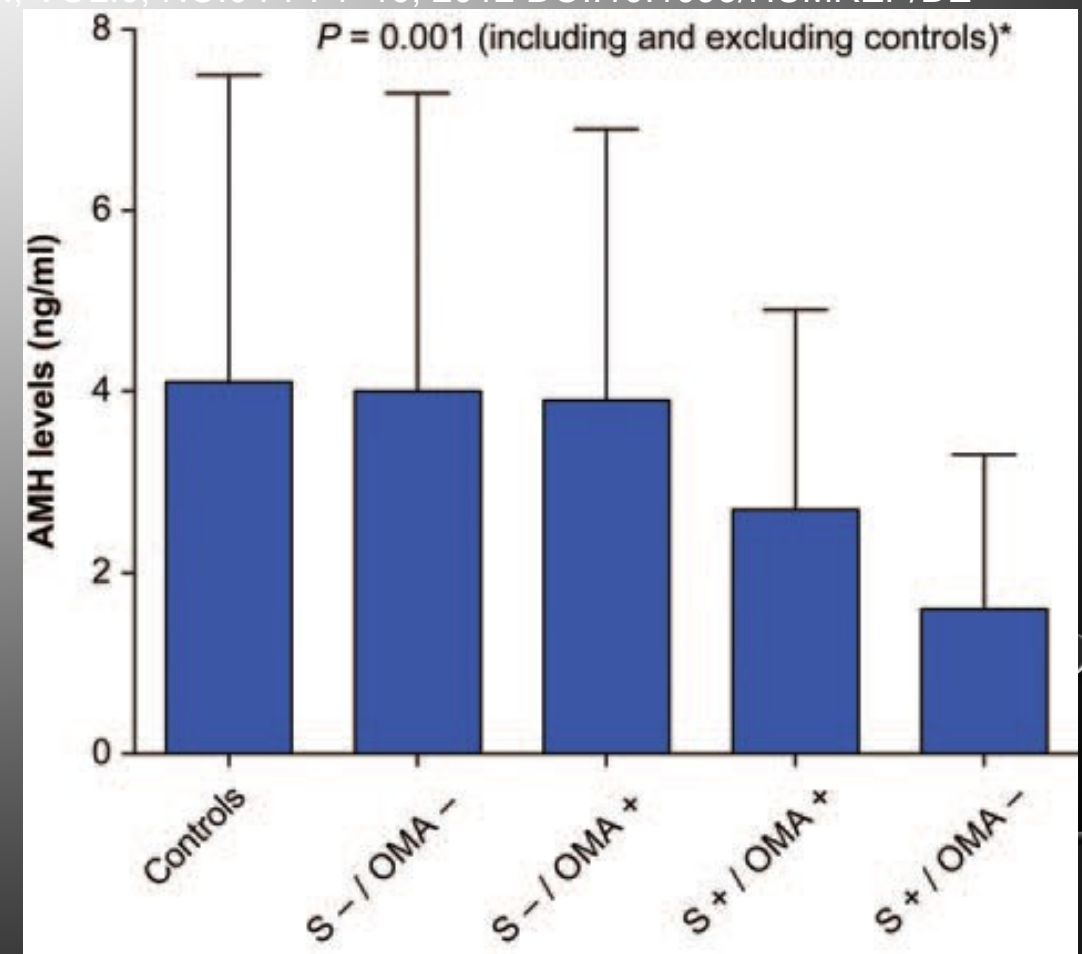
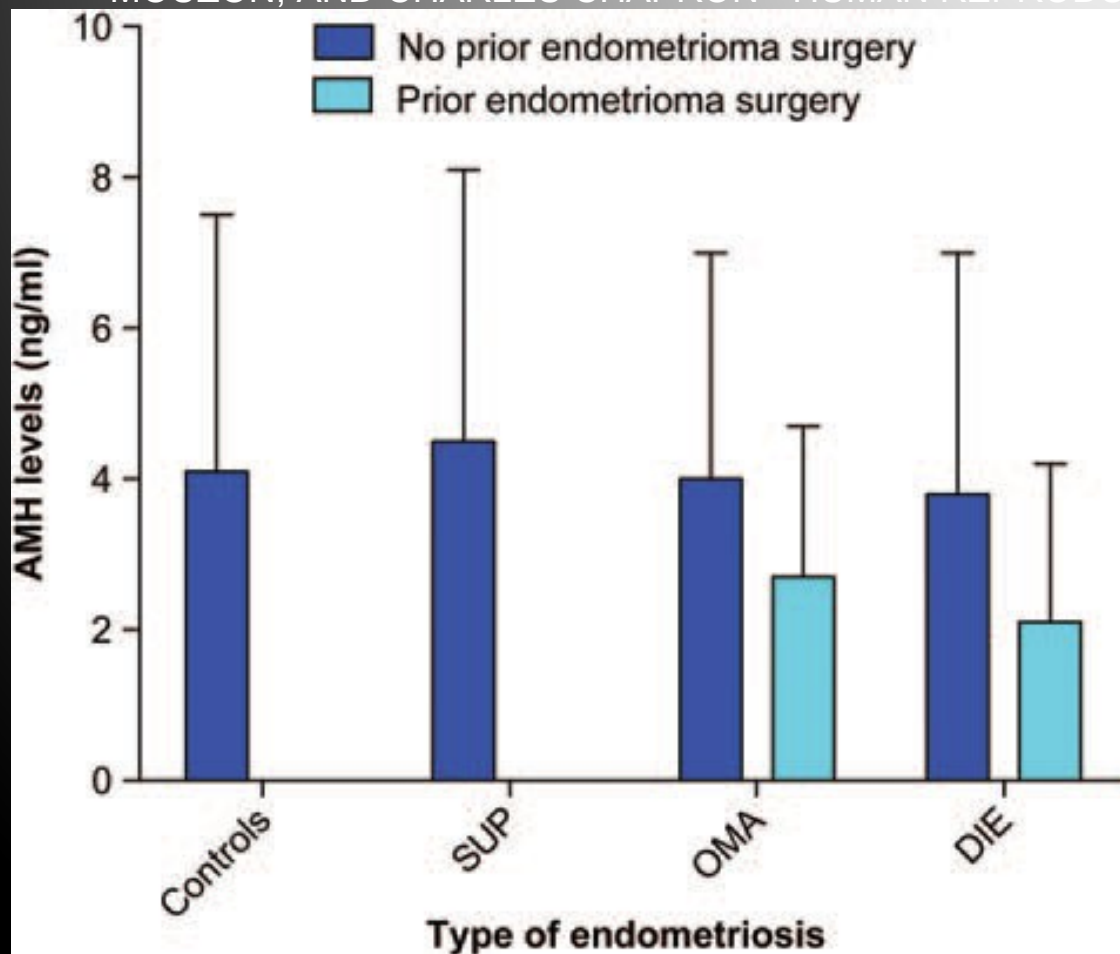
- PR
- CPR
- BR. EMBRIJA/CIKLUSU
- BR. OOCITA/CIKLUSU
- BR. AMPULA GONADOTROPINA/CIKLUSU
- E2

NE OP. ENDOMETRIOMA

- =
- =
- =
- =
- =
- =

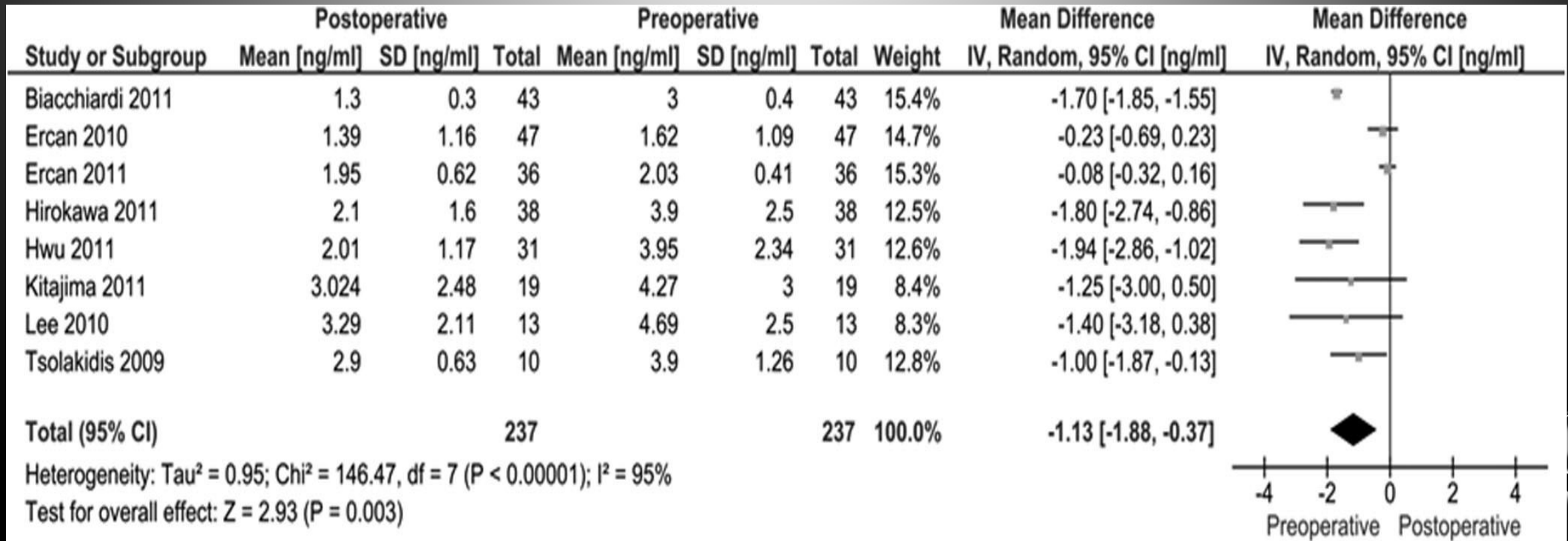
IN WOMEN WITH ENDOMETRIOSIS ANTI-MULLERIAN HORMONE LEVELS ARE DECREASED ONLY IN THOSE WITH PREVIOUS ENDOMETRIOMA SURGERY

ISABELLE STREULI, DOMINIQUE DE ZIEGLER, VANESSA GAYET, PIETRO SANTULLI, GERARD BIJAOU, JACQUES DE MOUZON, AND CHARLES CHAPRON - HUMAN REPRODUCTION, VOL.0, NO.0 PP. 1-10, 2012 DOI:10.1093/HUMREP/DE

THE IMPACT OF EXCISION OF OVARIAN ENDOMETRIOMA ON OVARIAN RESERVE: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

FRANCESCA RAFFI, MOSTAFA METWALLY, AND SAAD AMER. J CLIN ENDOCRINOL METAB, SEPTEMBER 2012, 97(9):3146–3154

SURGICAL DIMINISHED OVARIAN RESERVE AFTER ENDOMETRIOMA CYSTECTOMY VERSUS IDIOPATHIC DOR: COMPARISON OF IN VITRO FERTILIZATION OUTCOME

AUDREY ROUSTAN, JEANNE PERRIN, MATHIAS DEBALS-GONTHIER, ODILE PAULMYER-LACROIX, AUBERT AGOSTINI, AND BLANDINE COURBIERE. HUMAN REPRODUCTION, VOL.30, NO.4 PP. 840-847, 2015

Characteristics	Group A (125 cycles)	Group B (243 cycles)	P-value
IMPLANTATION RATE (%)	13/181 (7.2%)	49/364 (13.5%)	0.03
CLINICAL PREGNANCY RATE PER CYCLE (%)	14/125 (11.2%)	50/243 (20.6%)	0.02
LIVE BIRTH RATE (%)			
PER CYCLE	9/125 (7.2%)	41/243 (16.9%)	0.01
PER TRANSFER	9/104 (8.7%)	41/216 (18.8%)	0.02
Spontaneous abortion rate (%) (before or after 12 weeks of gestation)	4/13 (30.8%)	8/49 (16.3%)	NS
Ectopic pregnancy rate (%)	1/14 (7.1%)	1/50 (2.0%)	NS
Multiple pregnancy rate (%)	2/13 (15.4%)	6/49 (12.2%)	NS

INFLUENCE OF ENDOMETRIOSIS ON ASSISTED REPRODUCTIVE TECHNOLOGY OUTCOMES: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

- S I BEZ ENDOMETRIOZE IMAJU SLIČAN BROJ ŽIVOROĐENIH
- NEMA DOVOLJNO DOKAZA ZA PREPORUČITI OP. ZAHVAT

HAMDAN M, OMAR SZ, DUNSELMAN G, CHEONG Y. OBSTET GYNECOL (2015)

ENDOMETRIOSIS AND ASSISTED REPRODUCTIVE TECHNOLOGY: UNITED STATES TRENDS AND OUTCOMES 2000–2011

JENNIFER F. KAWWASS, M.D.,^{A,B} SARA CRAWFORD, PH.D.,^B DONNA R. SESSION, M.D.,^A DMITRY M. KISSIN, M.D., M.P.H.,^{A,B} AND DENISE J. JAMIESON, M.D. **F&S 2015.**

- ENDOMETRIOZA – ČEŠĆE OTKAZIVANJE CIKLUSA U USPOREDBI S MUŠKOM NEPLODNOŠĆU

- OHSS

- LBR | CPR =

PID NAKON PUNKCIJE

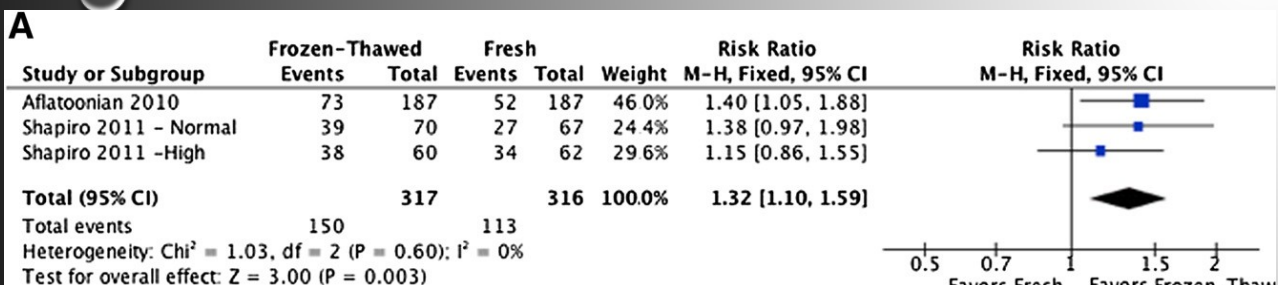
MPO

- 3 STUDIJE
- 12284
- 37 0,30%

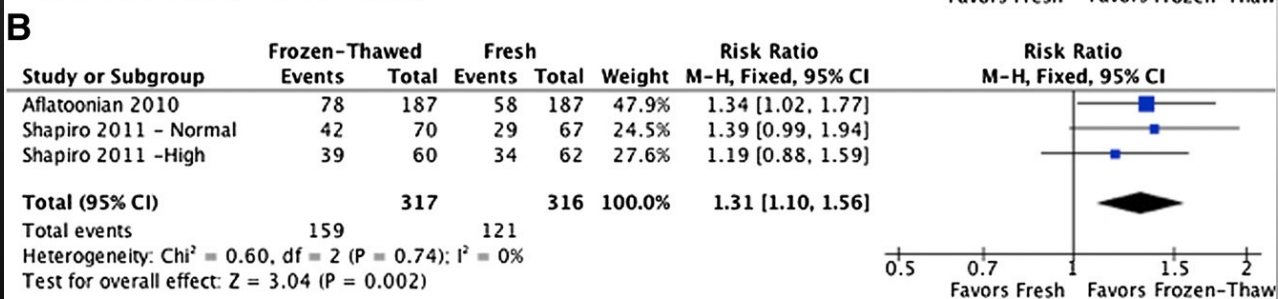
MPO ENDOMETRIOZA

- 3 STUDIJE
- 835
- 4 0,48%

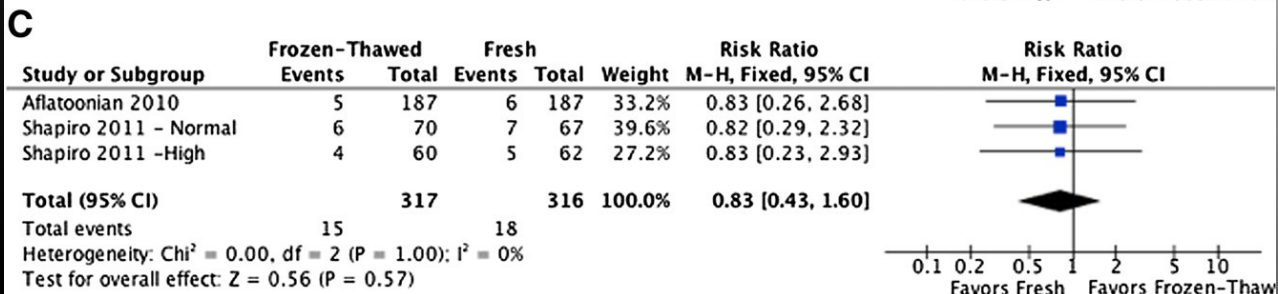
MPO: SVJEŽI ET - FET

- ONGOING PREGNANCY RATE (TRUDNOĆA IZA 10 TJ)

- CLINICAL PREGNANCY RATE (KČS POZ U 7 TJ)

- POBAČAJ (TRUDNOĆE DO 10 TJ)

FRESH EMBRYO TRANSFER VERSUS FROZEN EMBRYO TRANSFER IN IN VITRO FERTILIZATION CYCLES: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS MATHEUS ROQUE, M.D.,A,C KARINNA LATTES, M.D.,A,D SANDRA SERRA, M.SC.,A,D IVAN SOLA, B.PSYCH.,E,F,G., SELMO GEBER, PH.D.,C,H RAMON CARRERAS, PH.D.,B AND MIGUEL ANGEL CHECA, PH.D F&S 2013

MPO – ENDOMETRIOZA (DIE)

SANTULLI P, KORB D, CHAPRON C. 2015.

OPERACIJ A	DA (N=167)	NE (N=61)	P
Trudnoća	49 (29%)	34 (56%)	0,0002

ZAKLJUČCI

Dg. endometrioze

Hitna
operacija

Konzervativ
na terapija

ZAKLJUČCI

- DG. ENDOMETRIOZE – **NE** SINONIM ZA HITAN OPERACIJSKI ZAHVAT
- OP. ZAHVAT – KADA SE ŽELI TRUDNOĆA
- KONZERVATIVNA TERAPIJA SE MOŽE ZAPOČETI I BEZ

ZAKLJUČCI

- NOVI PRISTUP “ŽIVOTU” ENDOMETRIOZE

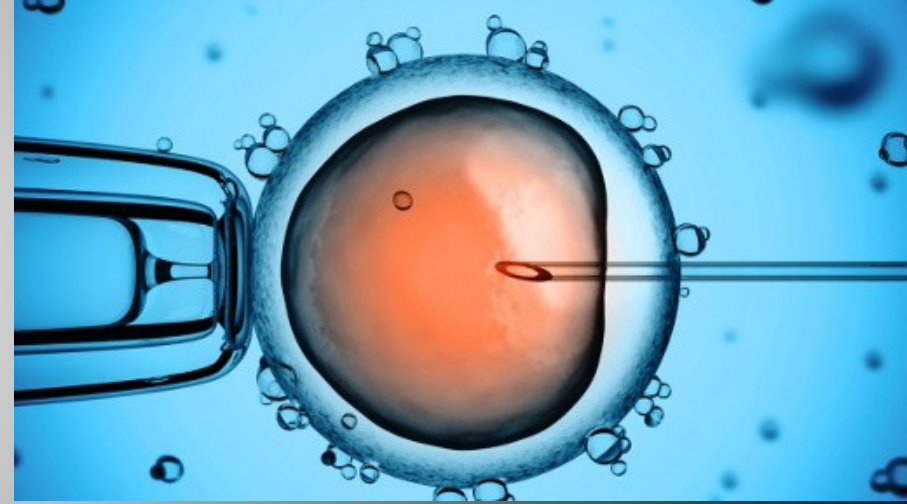
1. SMANJITI BROJ OPERACIJSKIH ZAHVATA

- IZBJEGAVATI NEPOTREBNE OPERACIJSKE ZAHVATE
- LOŠE IZVEDENE OPERACIJSKE ZAHVATE
- ODGODITI OPERACIJSKI ZAHVAT ZA “NAJBOLJE VRIJEME”

ZAKLJUČCI

ZAKLJUČCI

ZAKLJUČCI

OPERIRATI ENDOMETRIOZU PRIJE MPO !?

- A) DA, AKO JE VEĆA OD 4 CM
- B) DA, AKO JE MANJA OD 4 CM
- C) NE, AKO JE VEĆA OD 4 CM
- D) NE, AKO JE MANJA OD 4 CM
- E) NE, BEZ OBZIRA NA VELIČINU

